

A pápák egészsége és betegsége. A pápák orvosai

Medscape, 12. Juli 2023 ; Coliquio, 07. Juli 2023

Kulcsszavak: orvostörténet, egyháztörténet, Vatikán, pápák, I. Ferenc, II. János Pál, XII. Pius, I. János Pál

Forrás Internet-helye:

https://deutsch.medscape.com/artikelansicht/4912688?ecd=WNL_mdplsfeat_230712_mscpedit_de_etid5630213&uac=347207CJ&impID=5630213#vp_1 ;
<https://www.coliquio.de/wissen/Patientenfall-Kasuistik-100/leiden-der-paepste>

Ronald. D. Gerste (Sz. 1957.) Washingtonban élő orvos, orvostörténész, sajtótudósító. A vele készült terjedelmes interjút a Coliquio közölte.

A pápák egészségi állapota évszázadokig tabutéma volt. Az idős pápák körében nem volt ritka a szenilitás, vagy a köszvény, de erről nem illett beszélni. Az pedig teljesen elképzelhetetlen volt, hogy a szifiliszben szenvedő II. Gyula pápa betegsége nyilvánosságra kerüljön.

I. Ferenc pápát 2023-ban több alkalommal kezelték a római Gemelli Klinikán (*Fondazione Policlinico Universitario Agostino Gemelli*). A pápa magánorvosa Roberto Bernabei belgyógyász, a római Szent Szív Katolikus Egyetem professzora, az egyetem geriátriai szakirányú iskolájának igazgatója, továbbá a Gemelli Klinika Alapítványának öregedési, neurológiai, ortopédiai, valamint fej- és nyaktudományi osztályának igazgatója. Bernabei rendszeresen megvizsgálja a pápát és minden műtétnél jelen van. Az 1.500 ágyas klinika tizedik emeletén egy komplett osztály áll készenlétben kizárólag a pápa és kísérszemélyzete számára. A pápa mindennapi kíséretéből nem hiányozhat Massimiliano Strappetti, egy másik egészségéért felelős asszisztens, aki már elődei, XVI. Benedek és II. János Pál mellett is szolgált.

A Vatikán kommunikációjában akkor következett be fordulat, amikor II. János Pál szóvivője, Joaquín Navarro Valls, a kúria kifejezett ellenkezése ellenére tudatta a világgal, hogy a pápa Parkinson-kórban szenved. Miután a szentatya remegése egyre nyilvánvalóbb volt, sikerült a szükségből erényt kovácsolni.

A korábbi 20. századi pápák betegeskedése nem szűkölködik bizarr epizódokban. 1958-at írtunk. XII. Pius gyengélkedését ugyan hivatalosan titokban tartották, magánorvosa, Riccardo Galeazzi-Lisi azonban összejátszott egy újságíróval, akinek azt ígérte, hogy a pápai betegszoba ablakának kinyitásával jelzi majd a pápa elhunytát. Egy szerzetesnő azonban erről mit sem tudván, kiszellőztette a kórtermet, mire a nemzetközi hírügynökségek azonnal világgá kürtölték a pápa halálhírét. II. Erzsébet és Konrad Adenauer már elküldte részvétnyilvánítását, miközben a pápa csak egy nap múlva halt meg. Galeazzi-Lisi számos orvostikai vétséget és kegyeletsértést követett el: a holttest balzsamozása az ő hibájából súlyos botrányba fulladt, de a haldokló pápát ábrázoló fotókkal is üzérkedett. Tényleges jogi felelősségvontására nem került sor, de életfogytig kitiltották a Vatikánból.

A különös esetek sorában említésre méltó a „mosolygós pápa”, I. János Pál halála, aki 1978-ban mindössze 33 napos pápai szolgálat után hunyt el. Halálának körülményei körül azonnal számos összeesküvéselmélet szökött szárba. Ezeket a pápa közvetlen környezete is táplálta, ez a barátságos ember ugyanis e rövid idő alatt is számos ellenséget szerzett a konzervatív körökben. Iratainak, cipőinek, szemüvegének nyoma veszett.

Végzetéhez a pápa maga is hozzájárult, a halála előtti estén ugyanis mellkasi fájdalmai miatt nem hívott orvost. A hivatalos közlemény szerint halálát szívelégtelenség okozta. A pápák holttestét rendszerint nem boncolják fel, így a hivatalos közlemény csak a tapasztalt tünetek alapján született. A boncolást egyébként nem tiltja a kánonjog, viszont a holttestet a lehető leghamarabb bebalzsamozták, így lehetetlenné vált a halál okának megállapítása. Gerste azonban szándékosságot lát a boncolás elmulasztásában, ez esetben ugyanis fény derült volna a pápa súlyos szívbetegségére.